

(1) בראשית פרק ו

(טו) וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֲמָה אֲרָף הַתְּבָה תְּמַלִּישׁ אֲמָה רְחֵבָה וְשִׁלְשִׁים אֲמָה קוֹמָתָה:
(טז) צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתְּבָה וְאֵל אֲמָה תְּכַלְנֶה מִלְּמַעְלָה וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּהּ תִּשְׂשִׁים תַּחְתָּיִם שְׁנַיִם וְשִׁלְשִׁים תַּעֲשֶׂה:
(יז) וְאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת הַמַּבּוּל מִיָּם עַל הָאָרֶץ לְשַׁחַת כָּל בָּשָׂר אֲשֶׁר בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ יִגָּע:
(יח) וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבֵאתָ אֵל הַתְּבָה אֹתָהּ וּבְנִיָּה וּבְנֵי־אִשְׁתְּךָ וְנָשֵׁי בְנֵי־אֹתְךָ:
(יט) וּמִכָּל הַחַי מִכָּל בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל תְּבִיאָה אֵל הַתְּבָה לְהַחֲיִית אִתְּךָ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ:

(2) אבן עזרא על בראשית פרק ו פסוק טז

וידענו כי התיבה גדולה מאד גם יתכן להיות קומת נח גדולה מקומתינו כי האמה היא כמדתו ויתכן היותה כאשר היא נחלקת על שלש גובה התחתיים עשר אמות. ויש אומרים כי רבים היו והכתוב אחז בדרך קצרה:

(3) אברבנאל על בראשית פרק ו פסוק טז

וכתב א' מחכמי האומות שהאמה הנזכרת בתורה היא האמה ההנדסי"ת קראה אמה גדולה פירקטיקא והיא ששה אמות נהוגות ממנו והמפרשים לא זכרו זה.

(4) רמב"ן על בראשית פרק ו פסוק יט

מכל בשר וגו' ידוע כי החיות רבות מאד, ומהן גדולות מאד כפילים וכראמים וזולתם, והרמש הרומש על הארץ רב מאד גם מעוף השמים מינים רבים אין להם מספר, וכמו שאמרו רבותינו (חולין סג): מאה ועשרים מיני עופות טמאים יש במזרח וכלם מין איה הם, ולעופות טהורים אין מספר והנה יצטרך להביא מכלם שיולידו כמותם וכאשר תאסוף לכלם מאכל אשר יאכל לשנה תמימה, לא תכיל אותם התיבה הזאת, ולא עשר כיוצא בה אבל הוא נס, החזיק מועט את המרובה:

(5) ואם תאמר יעשנה קטנה ויסמך על הנס הזה - ראה השם יתברך לעשותה גדולה כדי שיראו אותה בני דורו ויתמהו בה ויספרו עליה וידברו בענין המבול וכנוס הבהמה והחיה והעוף לתוכה, אולי יעשו תשובה. ועוד עשו אותה גדולה, למעט בנס, כי כן הדרך בכל הניסים שבתורה או בנביאים לעשות מה שביד אדם לעשות, והשאר יהיה בידי שמים

(6) ואל תתפתה לאמר כי היו שלש מאות אמות באמות איש נח, והיה גדול, שאם כן היו גם האנשים גדולים, גם החיה והעופות בדורות ההם גדולים עד שלקה העולם במבול ועוד כי האמות אמות התורה הנה:

(7) רבינו בחיי על בראשית פרק ו פסוק טו

ואולי תשאל בכאן כיון שהיה הדבר נס למה יצוה לעשות את התיבה מעץ הידוע, ובמדות ידועות באורך ורוחב וקומה, ולעשות ג' מדורים תחתיים שניים ושלישים, והקב"ה יכול להצילם מבלי תיבה ושילכו על פני המים או יכול להפריח באויר, כי כל יוכל ולא יבצר ממנו מאומה. והתשובה בזה כי דרך התורה לצוות על האדם שיעשה כל יכלתו בדרך הטבע ומה שיחסר הטבע בהן ישלים הנס.

(8) וע"ד זה תמצא בכל הנסים בתורה אם תסתכל בהם, כי אע"פ שהם נסים מפורסמים יש בהם טבע במקצת, וזהו כענין שתצוה התורה באנשי המלחמה שיצאו חלוצים לצבא. גם הכתוב שאמר (יהושע ח) שים לך אורב לעיר מאחריה. ומאחר שכל עניני מלחמותיהם של ישראל היו ע"י נסים גדולים מה יצטרכו למארב כמנהג האומות שמלחמותיהם נמשכות אחר הטבע, אלא בודאי היו ראוים להתנהג בדרך הטבע וה' ישלים מה שיחסר.

(9) במדבר פרק יג

(ב) שְׁלַח לָךְ אַנְשִׁים וַיִּתְּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אֲבִתָּיו תִּשְׁלְחוּ כָל נְשִׂיא בָהֶם:

(10) רש"י על במדבר פרק יג פסוק ב

שלח לך - לדעתך אני איני מצוה לך אם תרצה שלח לפי שבאו ישראל ואמרו (דברים א) נשלחה אנשים לפנינו כמה שנאמר (שם) ותקרבוני אלי כלכם וגו' ומשה נמלך בשכינה אמר אני אמרתי להם שהיא טובה שנא' (שמות ג) אעלה אתכם מעני מצרים וגו' חיייהם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים למען לא יירשוה:

(11) רמב"ן במדבר פרק יג פסוק ב

ויש כאן לשאול, אם כן משה עצמו חטא בענין, שנאמר וייטב בעיני הדבר (דברים א כג), ולמה אמר להם בענין הארץ "הטובה היא אם רעה" (פסוק יט) אחר שנאמר לו מתחלה שהיא טובה ורחבה . . .

12) אבל ישוב הענין בזה, כי ישראל אמרו כדרך כל הבאים להלחם בארץ נכריה ששולחים לפניהם אנשים לדעת הדרכים ומבוא הערים ובשובם ילכו התרים בראש הצבא להורות לפניהם הדרכים, כענין שנאמר (שופטים א כד) הראנו נא את מבוא העיר, ושיתנו להם עצה באיזו עיר ילחמו תחלה ומאיזה צד יהיה נוח לכבוש את הארץ, וכך אמרו בפירוש (דברים א כב) וישיבו אותנו דבר את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים וגו', כלומר הערים אשר נבא אליהן תחילה ומשם נבא בכל הארץ, וזו עצה הגונה בכל כובשי ארצות . . .

13) ט"ז אורה חיים סימן תרע ס"ק א

ח' ימי חנוכה. - בטור הביא לשנה אחרת קבעום ח' י"ט הקשה ב"י למה קבעו ח' ימים כיון דבשמך שבפך ה' בו כדי להדליק ליל א' נמצא שלא נעשה נס אלא לז' ימים ותי' ג' תירוצים ע"ש . . . ול"נ לתרץ דלמפרע אנו רואין שגם בלילה הראשונה היה נס דמצינו בספר הזוהר על פסוק "מה יש ליכי בבית" שאין הוא ית' עושה נס ליתן ברכה אלא במה שיש כבר בעולם ואפ' הוא דבר מועט אז הוא ית' נותן ברכה להרבות המעט משא"כ בדבר ריקן אין שייך בו ברכה לעשות בריה חדשה ע"כ ניחא כאן דאלו נדלק כל מה שהיה בלילה הראשון לא היה מקום לנס לחול על שום דבר אלא ודאי דגם בלילה הראשון נשתיר ממה שהיה ראוי לה וממנה נשתיר ועל אותו השירור באה הברכה שנעשה שם נס להרבות אותו וא"כ ראינו שגם בלילה הראשונה נעשה נס:

14) בראשית פרק ו

(כא) וְאֵתָהּ קַח לְךָ מִכֹּל מֵאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאֶסְפַּתְּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם לְאֶכְלָהּ: